

Mária Patakyová
verejná ochrankyňa práv

TLAČOVÁ SPRÁVA

OMBUDSMANKA: PRÍPAD NA HEYDUKOVEJ NEMUSÍ BYŤ OJEDINELÝ

Kancelária verejného ochrancu práv preskúmava úroveň kontroly zariadení sociálnych služieb na Slovensku. Výsledky prieskumu by mali byť známe ešte tento rok.

(Bratislava, 17. júla) Jednou z priorít verejnej ochrankyne práv Márie Patakyovej je už od jej vstupu do úradu otázka starostlivosti o seniorov na Slovensku. Ombudsmanka sa preto rozhodla v rokoch 2017 a 2018 vykonať **rozsiahly celoslovenský prieskum**. Cieľom je pozrieť sa na úroveň kontroly dodržiavania ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb so zameraním na seniorov.

Verejná ochrankyňa práv oslovila príslušné kontrolné orgány, medzi ktoré patria napríklad Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, vyššie územné celky, obce či Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V dotazníku zbierala nielen informácie o počte kontrol, ale aj o spôsobe ich vykonávania. Zisťovala, ako sa kontroly plánujú, kto sa ich zúčastňuje, aké sú ich výstupy a či sú zamerané aj na kontrolu dodržiavania ľudských práv v zariadeniach.

Z doteraz zozbieraných informácií vyplynulo, že **napríklad ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny vykonalo kontrolu za posledné tri roky v priemere iba vo ôsmich zariadeniach**, čo môže byť priamym dôsledkom toho, že ministerstvo má na vykonávanie kontrol zamestnaných iba päť ľudí. Podľa údajov z minulého roka pritom **na Slovensku existuje 475 zariadení pre seniorov, 391 domovov sociálnych služieb a 222 špecializovaných zariadení**. S prihliadnutím aj na ostatné zariadenia sociálnych služieb, ktoré má ministerstvo kontrolovať, je preto veľmi málo pravdepodobné, že vykoná kontrolu vo väčšine zariadení.

„Prípado zariadenia pre seniorov na Heydukovej ulici v Bratislave len dokazuje, že ak nie je zabezpečená dostatočná kontrola, je veľká pravdepodobnosť, že sa v mnohých zariadeniach nebudú dodržiavať ľudské práva,“ povedala verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Systém kontroly je na Slovensku rozdelený medzi niekoľko kontrolných orgánov. V prvom rade by na samotné zariadenia mali dohliadať ich zriaďovatelia, a následne aj vyššie územné celky a ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Špecifické aspekty by mal ďalej kontrolovať Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, regionálne úrady verejného zdravotníctva, a okresné a krajské riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru. Je zrejmé, že orgány kontroly sú rôznorodé a navyše, zákonná úprava je v tomto prípade pomerne roztrieštená.

Mária Patakyová

verejná ochrankyňa práv

TLAČOVÁ SPRÁVA

Cieľom prieskumu verejnej ochrankyne práv je preto zistiť, ako a do akej miery v praxi funguje systém kontroly dodržiavania základných práv a slobôd seniorov v zariadeniach, aké časté sú tieto kontroly, na čo sa jednotlivé úrady zameriavajú, aké sú sankčné mechanizmy a podobne.

Kancelária verejného ochrancu práv aktuálne spracováva zozbierané výsledky od kontrolných orgánov do správy, ktorá by mala byť dostupná na jeseň tohto roku.